

Abstrakt (česky)

Práce se zabývá státní protialkoholní politikou v období let 1948–1962 s přesahem do historie první poloviny 20. století, s důrazem na Slovensko, avšak v kontextu celostátně přijatých norem.

V první kapitole, která je jádrem práce, autor seznamuje s úrovní státní politiky, sleduje vznik zákona č. 87/1948 Sb. i jeho aplikaci v praxi. Uvědomuje si, že zákony nevznikají jen tak, a proto přibližuje i veřejnou diskusi, která jeho přijetí předcházela. Seznamuje čtenáře s kulturním prostředím po druhé světové válce a všímá si státních opatření v poválečné republice. Představuje základní kontinuitu lékařského, zdravotnického a morálního narativu od konce války do roku 1962, kdy je přijat zákon č. 120/1962 Sb. Vychází z celostátních pramenů a metodou sondy v okresech Senec a Pezinok empiricky ukazuje regionální aplikaci norem. Sleduje základní strategie aktérů a průběh vzniku nové instituce protialkoholního sboru. Zasaduje jejich vznik do širšího kontextu státních opatření a představuje prehistorii této instituce. Sleduje možnosti uplatnění totalitní versus revizionistické perspektivy na poúnorový režim z hlediska jeho protialkoholní politiky. Na příkladu pronikání lékařských znalostí, vysoce ceněných v socialistickém systému, do státní politiky představuje postupné zesilování státních zásahů v oblasti kontroly alkoholu. Prezentuje to také na příkladu sociokulturní skupiny řidičů motorových vozidel.

Druhá kapitola představuje legislativu související s danou problematikou a má snahu vysledovat její změny v průběhu půldruhého desetiletí od roku 1948. Zdůrazňuje postupné zpříšňování norem a posun od benevolence, v níž byl alkohol polehčující okolností, k trestání činů spáchaných v opilosti.

Závěrečná kapitola je věnována práci dobrovolných institucí a jejich činnosti v období diktatury. V obsáhlém úvodu se zabývá fungováním jedné z nejsilnějších organizací protialkoholního hnutí v první polovině dvacátého století a poté si všímá její činnosti po únorovém převratu. Na základě historika Martina Sabrowa se snaží pochopit záměry jejího jednání se státním aparátem i možnosti vyjednávání v jeho rámci. Poté sleduje možnosti protialkoholního boje v rámci Československého Červeného kříže jako hlavního nositele této hodnoty, vedle ministerstva zdravotnictví. Zdůrazňuje význam individuální účasti občanů na protialkoholním boji v rámci diktatury, která byla artikulována explicitněji než v pluralitní demokracii meziválečného období.

Autor poté shrnuje svůj výzkum, poukazuje na kontinuity, základní zlomy a navrhuje možnosti dalšího výzkumu.